

BİLGİ NOTU

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin Tanıdığı Haklar Doğrultusunda Boğazlardan Geçiş Esnasında Verilen Hizmetler Üzerinden Alınan Ücretin Her Sene Güncelleneceği hk.

DEHUKAM

ANKARA UNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU
ULUSAL ARAŞTIRMA MERKEZİ

ANKARA UNIVERSITY
NATIONAL CENTER FOR THE
SEA AND MARITIME LAW

+90 312 212 11 89

[f](#) [t](#) [i](#) [in](#) /dehukamtr

www.dehukam.org
info@dehukam.org

Emek Mahallesi, 19. Sokak. No:84,
06590 Çankaya/Ankara, Türkiye

www.dehukam.org

Bilgi Notu

(Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin Tanındığı Haklar Doğrultusunda Boğazlardan Geçiş Esnasında Verilen Hizmetler Üzerinden Alınan Ücretin Her Sene Güncelleneceği hk.)

Möntrö Boğazlar Sözleşmesi hükümlerine göre Türk Boğazları'ndan transit geçen gemilerden sıhhi kontrol, fenerler ve tahlisiye rüsumunu tahsil etme hakkımız bulunmaktadır. Sözleşme'nin 2'nci maddesinde:

*“Barış zamanında, ticaret gemileri, gündüz ve gece, bayrak ve yük ne olursa olsun, aşağıdaki 3. Madde hükümleri saklı kalmak üzere, hiçbir işlaem (formalite) olmaksızın, Boğazlar'dan geçiş ve gidiş-geliş (ulaşım) tam serbestliğinden yararlanacaklardır. Bu gemiler, Boğazlar'ın bir limanına uğramaksızın transit geçerlerken, **Türk Makamlarınca, alınması işbu Sözleşmenin I sayılı Ek'inde öngörülen vergilerden ve harçlardan başka vergi ya da harç alınmayacaktır.***

Bu resim ve harçların alınmasını kolaylaştırmak üzere, Boğazlar'dan geçecek ticaret gemileri, 3. Maddede belirtilen istasyonun görevlilerine adlarını uyruklarını, tonajlarını, gidecekleri yeri ve nereden geldiklerini bildireceklerdir.

Kılavuzluk ve yedekçilik (römorkörcülük) isteğe bağlı kalmaktadır.” denilerek bu husus ele alınmıştır.

Tablo 1: YABANCI BAYRAKLI TİCARET GEMİLERİNE UYGULANAN FENER VE TAHLİSİYE ÜCRETLERİ (7.10.2022)

A-FENER	Döviz	Beher NT İçin	
		800'e kadar (800 dahil)	800'den fazlası
1- Uğraksız Sefer (Gidiş-Dönüş)	\$	1,7136	0,8568
2- Çanakkale Boğazı Giriş	\$	0,216	0,108
3- Çanakkale Boğazı Çıkış	\$	0,216	0,108
4- İstanbul Boğazı Giriş	\$	0,216	0,108
5- İstanbul Boğazı Çıkış	\$	0,216	0,108
6- Liman Giriş	\$	0,192	0,096
7- Liman Çıkış	\$	0,192	0,096

B-TAHLİSİYE	Döviz	Beher NT İçin
1- Uğraksız Sefer (Gidiş-Dönüş)	\$	0,4080
2- İstanbul Boğazı Giriş	\$	0,108
3- İstanbul Boğazı Çıkış	\$	0,108

11 Haziran 2023 tarihinde ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı sitesinde yayımlanan duyuruya göre bu ücret 1 Temmuz 2023 tarihinden itibaren **“4,42 \$”** olarak Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yeniden güncellenecektir. Sözgelimi 1 Temmuz'da güncellenecek yeni tarife ile 10 bin ton net tonajlı uğraksız geçen bir gemi 17 bin 760 dolar ödeme yapacaktır:

Tablo 2: YABANCI BAYRAKLI TİCARET GEMİLERİNE UYGULANAN FENER VE TAHLİSİYE ÜCRETLERİNİN MUKAYESELİ İZAHI

<i>Fener, tahlisiye ve sağlık hizmetleri kalemleri için ödenecek ücret</i>	1983 yılından 7 Ekim 2022 tarihine kadar (Gemilerden net ton başına alınan ücret 0,8063 dolar idi.)	7 Ekim 2022 sonrası (Gemilerden net ton başına alınan ücret 4,08 dolara çıkartılmıştır)	1 Temmuz 2023 (Gemilerden net ton başına alınan ücret 4,42 dolar olarak güncellenmiştir.)
10 bin net tonajlı gemi için	3 bin 240 dolar	16 bin 393 dolar	17 bin 760 dolar

Möntrö Boğazlar Sözleşmesi hükümlerine göre Türkiye'nin geçiş ücretlerini tahsil etme hakkı olduğu şüphesizdir. TL değerindeki düşmelere karşı Türkiye'nin korunması ve söz konusu ücretlerin reel olarak tespiti amaçlanmaktadır.¹

¹ İsmail Demir, Montrö Sözleşmesi'ne Göre Alınan Geçiş Ücretleri (Resim ve Harçlar), VIII. Türk Deniz Ticareti Tarihi Sempozyumu, s. 69.